

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Zakonita selitev v tujino z otroki

Zakonita selitev v tujino z otroki

Poljska

1 V katerih primerih lahko eden od staršev zakonito premesti otroka v drugo državo brez soglasja drugega starša?

Roditeljsko pravico praviloma skupaj izvajata oba starša. To izhaja iz člena 97(2) poljskega zakonika o družini in skrbništvu (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*), v skladu s katerim starša skupaj sprejemata odločitve v bistvenih zadevah glede otroka, če pa se ne moreta sporazumeti, o teh zadevah odloči skrbniško sodišče (*sąd opiekuńczy*). Vsak starš samostojno, ne da bi se moral posvetovati z drugim staršem in dobiti njegovo soglasje, odloča samo v manj pomembnih zadevah glede otroka. V poljski sodni praksi se trajna inčasna premestitev otroka v tujino, tudi na počitnice, šteje za bistveno zadevo.

V skladu s členom 97(2) zakonika o družini in skrbništvu lahko starš odpelje otroka v tujino brez soglasja drugega starša samo, če:

je bila drugemu staršu z odločbo poljskega sodišča odvzeta roditeljska pravica v zvezi z otrokom (člen 111 zakonika o družini in skrbništvu);

je bila drugemu staršu z odločbo poljskega sodišča začasno odvzeta roditeljska pravica (člen 110 zakonika o družini in skrbništvu);

ima drugi starš omejeno roditeljsko pravico v zvezi z otrokom (člen 109 zakonika o družini in skrbništvu). O omejitvi roditeljske pravice odloča sodišče, pri čemer uporabi ukrep, s katerim se najbolje zaščitijo interesi otroka. Natančneje, starš, katerega roditeljska pravica je bila omejena, lahko izgubi pravico do soodločanja v bistvenih zadevah glede otroka ali v nekaterih od teh zadev. Če starš s tako sodno odločbo izgubi pravico do soodločanja o otrokovem običajnem prebivališču, ne more nasprotovati spremembi otrokovega običajnega prebivališča na Poljskem v običajno prebivališče v tujini;

se pravice in obveznosti staršev do otroka lahko spremenijo na podlagi sodne odločbe, izdane v postopku za razvezo zakonske zveze (člen 58(1) in (1a) zakonika o družini in skrbništvu), razveljavitev zakonske zveze (člen 58(1) v povezavi s členom 21 zakonika o družini in skrbništvu) in prenehanje življenjske skupnosti (člen 61(3), točka (1), zakonika o družini in skrbništvu). To velja tudi za odločbe, izdane v postopku ugotavljanja očetovstva (člen 93(2) zakonika o družini in skrbništvu), v postopku za spremembo sodne odločbe o roditeljski pravici in načinu izvajanja te pravice, izdane v postopku za razvezo zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti, razveljavitev zakonske zveze ali ugotavljanje starševstva (člen 106 zakonika o družini in skrbništvu), ter v postopku za dodelitev izvajanja roditeljske pravice enemu od staršev, kadar ne živita skupaj (člen 107(1) in (2) zakonika o družini in skrbništvu). Natančneje, sodišče lahko v takih primerih izvajanje roditeljske pravice dodeli enemu od staršev, pri čemer pravice drugega starša omeji na določene obveznosti in pravice do otroka. Če sodišče za razvezo zakonske zveze izvajanje roditeljske pravice dodeli enemu od staršev in omeji roditeljsko pravico drugega starša, lahko ta starš svoje pravice in obveznosti, čeprav s tako sodno odločbo ne izgubi roditeljske pravice v zvezi z otrokom, izvaja samo, če mu to dovoli sodišče. Če sodišče ne prenese pravice do soodločanja o otrokovem prebivališču na drugega starša, potem starš, ki mu je bilo dodeljeno izvajanje roditeljske pravice, načeloma sam sprejema odločitve o njegovem prebivališču (kljub temu glej točko 2);

je bila drugemu staršu z odločbo tujega sodišča, priznana na Poljskem, odvzeta pravica do soodločanja o spremembah otrokovega prebivališča.

2 V katerih primerih je za premestitev otroka v drugo državo nujno soglasje drugega starša?

Soglasje drugega starša je potrebno v vseh primerih, ki niso navedeni v prejšnji točki, zlasti kadar starš v celoti izvaja roditeljsko pravico ali kadar je bila njegova roditeljska pravica omejena, vendar ni izgubil pravice do soodločanja o otrokovem prebivališču. Poljska sodna praksa gre v zvezi s tem še dlje. Kot je vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*) pojasnilo v odločbi z dne 10. novembra 1971 v zadevi III CZP 69/71, *mora starš, ki mu je bilo v postopku za razvezo zakonske zveze dodeljeno izvajanje roditeljske pravice in želi mladoletnega otroka trajno premestiti v tujino, pridobiti soglasje skrbniškega sodišča, če drugi starš, ki mu je bil zaupan nadzor nad vzgojo otroka, ni predložil izjave o soglasju, s katero dovoljuje odhod otroka v tujino*. Tako lahko drugi starš, če mu sodišče na primer v postopku za razvezo zakonske zveze ni dodelilo pravice do soodločanja o otrokovem običajnem prebivališču, v skladu z navedeno sodno odločbo zahteva vrnitev otroka, če ne bi mogel izvajati svoje pravice do stikov z njim. Vrhovno sodišče je v svoji odločbi z dne 3. marca 1985 v zadevi III CRN 19/85 menilo, da je *potovanje otroka na počitnice v tujino bistvena zadeva, zato je zanj potrebno soglasje obeh staršev, ki izvajata roditeljsko pravico, ali, če takega soglasja ni, sodna odločba skrbniškega sodišča*.

3 Kako je mogoče otroka zakonito premestiti v drugo državo, če drugi starš za premestitev ne da potrebnega soglasja?

V takih primerih je treba pri skrbniškem sodišču na Poljskem vložiti vlogo za nadomestno soglasje za odhod otroka v tujino.

Vloge za tako soglasje lahko vložijo starši, ki jim roditeljska pravica ni bila odvzeta oziroma začasno odvzeta. Vloge lahko vložniki vložijo osebno: v takih primerih poljsko pravo ne zahteva, da mora stranke pred sodiščem zastopati odvetnik. Kot prvostopenjsko sodišče je za obravnavo teh vlog stvarno pristojno okrajno sodišče (*sąd rejonowy*) (oddelek za zadeve družinskega in mladoletniškega prava), krajevno pristojno pa je sodišče v kraju otrokovega stalnega ali začasnega prebivališča.

4 Ali za začasno premestitev (npr. dopust, zdravstvena oskrba itn.) in za trajno premestitev veljajo ista pravila? Priložite ustrezne obrazce za soglasje, če ti obstajajo.

Kot je bilo navedeno zgoraj, je za kratkotrajno premestitev otroka v tujino potrebno soglasje drugega starša.

Obrazci za soglasje o premestitvi otroka v tujino (trajno ali začasno) se na Poljskem ne uporabljajo. Soglasje se torej lahko predloži v kateri koli obliki.

Vendar je priporočljivo dobiti pisno soglasje, ki bi se lahko uporabilo kot dokaz v morebitnem postopku za vrnitev otroka na podlagi Haaške konvencije iz leta 1980. Pri pripravi takega soglasja je lahko koristna pomoč poljskega odvetnika, pravnega svetovalca ali notarja.

Zadnja posodobitev: 08/03/2022

Strani in jeziki držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.